

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 1032
Tarih : 17.11.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de Eğitim Sistemi’nin en önemli bileşenlerinden birisi olan “ders kitapları”nın yurttaşlık, temel hak ve özgürlükler çerçevesinde, yurttaşlarımızın genelinin inanç, etnisite, kültür, kolektif ya da bireysel kimlik ve tercihlerini konu edinme biçimi, konu edinme niteliği ve konu edinme niceliğinin kapsamlı bir biçimde analize tabi tutularak, ülkenin geleceği olan kuşaklara zorunlu eğitim yaşamları boyunca okutulan tüm ders kitaplarının tekçi, yok sayıcı, ayrımcı, ötekileştirici, rencide edici söylem ve üsluplardan arındırılması, Türkiye’nin geçmekte olduğu çözüm ve barış sürecinde toplumun ortak hafıza ve bilgi birikiminin bir aynası olan ders kitaplarının evrensel insan hakları standartları, çoğulculuk ve toplumsal barışa katkı sunması açılarından irdelenmesi ve bu doğrultuda ders kitaplarının yeniden yazımında bilimsel, demokratik ve özgürlükçü ilkelerin birincil referanslar haline getirilmesine yönelik yapılacak çevresel ve hukuki düzenlemelere katkıda bulunması gayesiyle” Anayasa’nın 98’inci, İktüzüğün 104’üncü ve 105’inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Erol DORA

Mardin Milletvekili

GEREKÇE

Ders kitapları aracılığıyla bir ülkedeki resmi söylemin sınırlarını, ülkedeki güç ilişkilerini, eğitim ile demokratikleşme ya da toplumsal çatışma arasındaki ilişkiyi tartışmak mümkün. Bu bağlamda çalışma, Türkiye'deki milli kimlik kurgusunun ve yurttaşlık kavramının, temel hak ve özgürlükler çerçevesinde kapsamlı bir analize tabi tutulması gerekiyor.

Ders kitabı bir ülkedeki “meşru bilgi”nin sınırlarını belirleyen temel araçlardan biridir. Başka bir deyişle ders kitapları bizzat kapaklarıyla, içerdiği görsellerle, seslendiği diliyle, ele aldığı ya da almadığı konularla bize temel bir mesaj verirler. Bu mesaj yoluyla ders kitapları, bir ülkede hakim ve “normal” sayılan söylemin kodlarını gösteren, hangi konular hakkında konuşulabileceğini, hangi konuların ise tabu olduğunu belirleyen kaynaklardır.

Bu açıdan ders kitapları, bir ülkede belki anayasayla birlikte “resmi söylemi” yansıtan temel unsurlardan biridir.

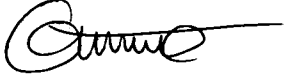
Ders kitapları, bilginin nasıl sınıflandırılacağı; yerel, ulusal ve evrensel kültürün sınırları; tarihin nasıl okunacağı; “Biz” duygusunun, yani kolektif kimliğin nasıl oluşturulacağı gibi bir dizi unsuru barındırır. Bu çerçeveden bakıldığında ders kitapları, bir ülkede temel hak ve özgürlüklerin genişlemesine, öğrencilerin muhayyilesinin zenginleşmesine ve toplumsal barışa katkı yapabilir ya da tersinden bakarsak, içerdikleri ayrımcı söylemlerle toplumsal çatışmaları ve eşitsizlikleri artırabilir, çözümden ziyade sorunların bir parçası da olabilir. Bu açıdan hızlı bir toplumsal ve siyasal dönüşüm geçiren Türkiye’de ders kitaplarının üzerinde önemle durulması ve çalışılması gerekmektedir.

Türkiye, Yeni Anayasa yapma girişimiyle, Çözüm ve Barış Süreci’yle ve farklı kesimlere yönelik açılım politikalarıyla kadim sorunlarını çözmeye ve yeni bir toplumsal sözleşme geliştirmeye çalışıyor. Çünkü birçok farklı ülkede olduğu gibi mevcut ulus-devlet yapısı ve bu yapının ürettiği eğitim sistemi artık Türkiye’deki farklı grupların taleplerini karşılayamıyor. Bu süreçte bir yandan varlıkları yıllarca inkar edilen Kürtler, mevcut siyasal uygulamaları sorguluyor ve eşit yurttaşlık talebinde bulunuyorlar. Ayrıca Aleviler, Ermeniler, Süryaniler, Romanlar, kadınlar ve sayamadığımız bir çok etnik, inançsal ve kolektif topluluk da günden güne daha fazla sorunlarını dile getiriyor ve eşitlik talep ediyorlar.

Bu taleplerin somutlaştığı önemli mücadele alanlarından biri de eğitim. Örneğin Kürt sorunundaki temel taleplerden biri, anadilde eğitim konusuna odaklanmış durumda. Bunun yanında Aleviler, zorunlu din derslerine karşı çıkıyorlar. Eğitim sisteminde hâlâ kodlandıkları ortaya çıkan Ermeni ya da Rum kökenli birçok Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ise süregiden ayrımcı uygulamalarla mücadele ediyor, çocuklarına kendi dillerini ve kültürlerini aktaracak nitelikli bir eğitim aldırabilmenin kaygısını taşıyorlar.

Yukarıda belirttiğimiz gerekçelerle “Türkiye’de Eğitim Sistemi’nin en önemli bileşenlerinden birisi olan “ders kitapları”nın yurttaşlık, temel hak ve özgürlükler çerçevesinde, yurttaşlarımızın genelinin inanç, etnisite, kültür, kolektif ya da bireysel kimlik ve tercihlerini konu edinme biçimi, konu edinme niteliği ve konu edinme niceliğinin kapsamlı bir biçimde analize tabi tutularak, ülkenin geleceği olan kuşaklara zorunlu eğitim yaşamları boyunca okutulan tüm ders kitaplarının tekçi, yok sayıcı, ayrımcı, ötekileştirici, rencide edici söylem ve üsluplardan arındırılması, Türkiye’nin geçmekte olduğu çözüm ve barış sürecinde toplumun ortak hafıza ve bilgi birikiminin bir aynası olan ders kitaplarının evrensel insan hakları standartları, çoğulculuk ve toplumsal barışa katkı sunması açılarından irdelenmesi ve bu doğrultuda ders kitaplarının yeniden yazımında bilimsel, demokratik ve özgürlükçü ilkelerin birincil referanslar haline getirilmesine yönelik yapılacak çevresel ve hukuki düzenlemelere katkıda bulunması gayesiyle” bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz.

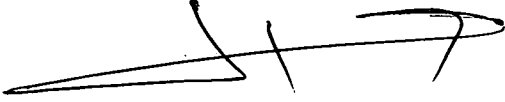
17. Mülkiye BİRTANE
HDP Kars Milletvekili

19. Gülser YILDIRIM
HDP Mardin milletvekili

21. İbrahim BİNİCİ
HDP Şanlıurfa Milletvekili

23. Hasip KAPLAN
HDP Şırnak Milletvekili

25. Faysal SARIYILDIZ
HDP Şırnak Milletvekili

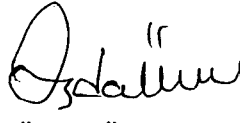
20. Demir ÇELİK
HDP Muş Milletvekili

22. İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

24. Selma IRMAK
HDP Şırnak Milletvekili

26. Özdal ÜÇER
HDP Van Milletvekili

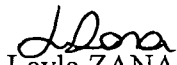
27. Nazmi GÜR
HDP Van milletvekili

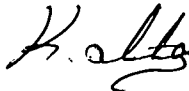
29. Aysel TUĞLUK
Van Milletvekili

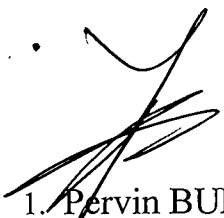

28. Leyla ZANA
Diyarbakır Milletvekili

30. Kemal AKTAŞ
Van Milletvekili

1. Pervin BULDAN
HDP Iğdır Milletvekili

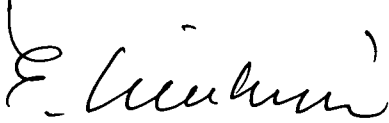

2. İdris BALUKEN
HDP Bingöl Milletvekili

3. Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP İstanbul Milletvekili

4. Sebahat TUNCEL
HDP İstanbul Milletvekili

5. Ertuğrul KÜRKÇÜ
HDP Mersin Milletvekili

6. Murat BOZLAK
HDP Adana Milletvekili

7. Halil AKSOY
HDP Ağrı Milletvekili

8. Ayla AKAT ATA
HDP Batman Milletvekili

9. Bengi YILDIZ
HDP Batman Milletvekili

10. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
HDP Bitlis Milletvekili

11. Emine AYNA
HDP Diyarbakır Milletvekili

12. Nursel AYDOĞAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

13. Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

14. Aysel ZOZANI
HDP Hakkari milletvekili

15. Esat CANAN
HDP Hakkari milletvekili

16. A. Levent TÜZEL
HDP İstanbul milletvekili

